

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

دانشکده توانبخشی

طرح دوره درس زبان و شناخت

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارایه دهنده درس: شنوایی شناسی
عنوان درس: زبان و شناخت
کد درس: ۰۹
نوع و تعداد واحد^۱: ۲ واحد نظری
نام مسؤول درس: دکتر نعمت الله روح بخش
مدرس: دکتر نعمت الله روح بخش
پیش نیاز/ هم زمان: ندارد
رشته تحصیلی: شنوایی شناسی
مقطع تحصیلی: دکترا
نیمسال تحصیلی: دوم

اطلاعات مسؤول درس:

رتبه علمی: دانشیار
محل کار: دانشکده توانبخشی
تلفن تماس: ۰۹۳۶۳۴۹۲۵۰۷
نشانی پست الکترونیک: rohbakhn@tums.ac.ir

^۱ مشتمل بر: نظری، عملی و یا نظری- عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب. (مثال: ۲ واحد نظری، ۱ واحد عملی)

توصیف کلی درس:

در این درس به مفهوم زبان، شناخت و رابطه این دو با هم می پردازد. در بررسی زبان به فرایند پیچیده رشدزباندر کودکان به صورت جامع پرداخته می شود. هم چنین نقش زباندر پیدایش شناخت و تعمیق آن به تفصیل تبیین خواهد شد.

محتوای آموزشی به صورت سخنرانی برخط یا حضوری، پادکست، PDF اسلاید و یا محتوای صوتی تصویری (mp4) و ... ارایه می شود. به تناسب هر بخش به دانشجویان تکالیفی عرضه می شود که اینتکالیف میتواند به صورت ارائه یا تحویل متن باشد. در طول ترم با طرح سؤالات از دانشجویان در حین تدریس و گرفتن پاسخ از آنها میزان انتقال مفاهیم چک می شود. از طرفی به پاسخ به سؤالات دانشجویان به صورت حضوری، از طریق سامانه یا یکی از مدیاهای اجتماعی مبادرت می شود. بازخورد به تکالیف دانشجویان هم به صورت فردی و هم به صورت گروهی بر حسب نیاز صورت می گیرد.

اهداف کلی / محورهای توان مندی:

۱. بررسی رشد مفهوم
۲. بررسی عینی حوزه های معنایی
۳. رشد و تکامل نقش گفتار در فرایند های ذهنی: کارکرد نظم بخشی گفتار و رشد آن
۴. گفتار درونی و سازمان نظم بخشی گفتار در قشر مخ
۵. ساختار نحوی و معنایی کلمه
۶. اشکال پیچیده کلام: عناصر انتخابی در ساختارهای زنجیری
۷. تولید گفتار
۸. دو شکل اساسی در بیان گفتاری: زبان گفتاری و زبان نوشتاری

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توان مندی:

پس از پایان این درس انتظار می رود که فراگیر:

اهداف شناختی:

- ۱- کلمه و معنای ساختاری آن و نیز تحولات مفهوم کلمه را در جریان رشد فکری بداند.
- ۲- حوزه های معنایی را بازشناسد.
- ۳- رشد و تکامل نقش گفتار در فرایند های ذهنی و گفتار درونی و سازمان نظم بخشی گفتار در قشر مخ را بشناسد.
- ۴- ساختار نحوی و معنایی کلمه را بازشناسد.
- ۵- اشکال پیچیده کلام و عناصر انتخابی در ساختارهای زنجیری و نیز نحوه تولید گفتار بداند.
- ۶- دو شکل اساسی در بیان گفتاری یعنی زبان گفتاری و زبان نوشتاری از هم باز شناسد.
- ۷- درک اجزای کلمه و کلمه در قالب جمله بداند.

۸- درک مضمون در کلامهای پیچیده در قالب متن و زیر متن را بداند.

۹- زبان و تفکر کلامی- منطقی در فرایند استنتاج را بازشناسد.

۱۰- سازمان بندی تولید و درکگفتار در قشر و اختلالات مربوطه را بداند.

۱۲- زبان و تفکر را از نگاه متفکرین در قالب:

a. نظریه پیازه درباره زبان و اندیشه کودک

b. نظریه اشترن درباره رشد و تکامل زبان

c. ریشه های تکوینی اندیشه و گفتار

d. مطالعه تجربی (آزمایشی) شکل گیری مفهوم

e. رشد و تکامل مفاهیم علمی در دوران کودکی

f. اندیشه و کلمه را بداند.

۱۲-پردازش اطلاعات موسیقی در مغز و کاربرد موسیقی در توانبخشی (شنوایی) در قالب:

a. جنبه های عصبی موسیقی

b. حافظه و توجه در موسیقی

c. استعداد موسیقی و تسلط مغزی Musical Faculty and Cerebral Dominance

d. موسیقی، عاطفه و Autonomic function

e. کاهش شنوایی و موسیقی را بشناسد.

اهداف عاطفی:

۱. به ماهیت کلمه، مصداق، معنا، رشد مفهوم، حوزه های معنایی، نقش گفتار در فرایندهای ذهنی، نقش سازماندهی گفتار، ساختار نحوی و معنایی کلمه، ساختارهای پیچیده کلام، تولید گفتار، زبان گفتار و نوشتاری، اجزای کلمه و جمله، درک مضمون و کلام های پیچیده، زبان و تفکر کلامی و سازمان بندی تولید گفتار در قشر و اختلالات مربوطه در بررسی افراد آسیب دیده من جمله کودکان توجه نماید.

۲. به تئوری های مختلف در باره زبان و تکامل آن و اندیشه کودک، ریشه های تکوینی اندیشه و گفتار و نیز اندیشه و کلمه در انتخاب روشهای ارزیابی مناسب در کودکان را مختلف توجه نماید.

۳. به نقش موسیقی در پردازش های مغزی، جنبه های عصبی موسیقی، حافظه، توجه، جنبه های عاطفی و نیز نقش آن درمان های مختلف کم شنوایی، وقوف یابد.

اهداف روانی حرکتی:

۱- کلمه، مصداق، معنا، رشد مفهوم، حوزه های معنایی، نقش گفتار در فرایندهای ذهنی، نقش سازماندهی گفتار، ساختار نحوی و معنایی کلمه، ساختارهای پیچیده کلام، تولید گفتار، زبان گفتار و نوشتاری، اجزای کلمه و جمله، درک مضمون و کلام های پیچیده، زبان و تفکر کلامی و سازمان بندی تولید گفتار در قشر و اختلالات مربوطه در بررسی افراد آسیب دیده من جمله کودکان در موقعیت های عملی بتواند مدیریت کند(خواه انتخابآزمونو خواه طراحی آزمون).

- ۲- بتواند از تئوری های مختلف در باره زبان و تکامل آن و اندیشه کودک، ریشه های تکوینی اندیشه و گفتار و نیز اندیشه و کلمه در انتخاب روشهای ارزیابی مناسب در کودکان مختلف استفاده نماید.
- ۳- از موسیقی در پردازش های مغزی، جنبه های عصبی موسیقی، حافظه، توجه، جنبه های عاطفی و نیز نقش آن در درمان های مختلف کم شنوایی، بتواند در طراحی درمان ها استفاده کند.

رویکرد آموزشی^۲:

☐ ترکیبی

☐ حضوری

☒ مجازی^۳

روش های یاددهی - یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

- ☐ کلاس وارونه
- ☐ یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال
- ☒ یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی
- ☐ یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- ☐ یادگیری اکتشافی هدایت شده
- ☐ یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی
- ☒ یادگیری مبتنی بر مباحثه در فروم

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) سخنران های مختلف دانشجو

رویکرد حضوری

- ☒ سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)
- ☒ بحث در گروههای کوچک
- ☐ ایفای نقش
- ☐ یادگیری اکتشافی هدایت شده
- ☐ یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)
- ☐ یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- ☐ یادگیری مبتنی بر سناریو
- ☒ استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط همتایان)
- ☐ یادگیری مبتنی بر بازی

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

تقویم درس:

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری/ تکالیف دانشجوی	امکانات و وسایل	نام مدرس
۱	کلمه و معنای ساختاری آن	آموزش حضوری	مطالعه محتوای درسی، آمادگی بحث در کلاس در قالب های مختلف نظیر، گدوه های کوچک، ...	وایت برد، کامپیوتر، ویدئوپروژکتور	نعمت الله روح بخش
۲	تکامل معنای کلمه در جریان رشد فکری	آموزش حضوری	مطالعه محتوای درسی، آمادگی بحث در کلاس در قالب های مختلف نظیر، گدوه های کوچک، ...	وایت برد، کامپیوتر، ویدئوپروژکتور	نعمت الله روح بخش
۳	بررسی رشد مفهوم	آموزش حضوری	مطالعه محتوای درسی، آمادگی بحث در کلاس در قالب های مختلف نظیر، گدوه های کوچک، ...	وایت برد، کامپیوتر، ویدئوپروژکتور	نعمت الله روح بخش
۴	بررسی عینی حوزه های معنایی	آموزش حضوری	مطالعه محتوای درسی، آمادگی بحث در کلاس در قالب های مختلف نظیر، گدوه های کوچک، ...	وایت برد، کامپیوتر، ویدئوپروژکتور	نعمت الله روح بخش
۵	رشد و تکامل نقش گفتار در فرایند های ذهنی: کارکرد نظم	آموزش حضوری	مطالعه محتوای درسی، آمادگی بحث در کلاس در قالب های مختلف	وایت برد، کامپیوتر، ویدئوپروژکتور	نعمت الله روح بخش

		نظیر، گدوه های کوچک، ...		بخشی گفتار و رشد آن	
نعمت الله روح بخش	وایت برد، کامپیوتر، ویدئوپروژکتور	مطالعه محتوای درسی، آمادگی بحث در کلاس در قالب های مختلف نظیر، گدوه های کوچک، ...	آموزش حضور	گفتار درونی و سازمان نظم بخشی گفتار در قشر مخ	۶
نعمت الله روح بخش	وایت برد، کامپیوتر، ویدئوپروژکتور	مطالعه محتوای درسی، آمادگی بحث در کلاس در قالب های مختلف نظیر، گدوه های کوچک، ...	آموزش حضور	ساختار نحوی و معنایی کلمه	۷
نعمت الله روح بخش	وایت برد، کامپیوتر، ویدئوپروژکتور	مطالعه محتوای درسی، آمادگی بحث در کلاس در قالب های مختلف نظیر، گدوه های کوچک، ...	آموزش حضور	اشکال پیچیده کلام: عناصر انتخابی در ساختارهای زنجیری	۸
نعمت الله روح بخش	وایت برد، کامپیوتر، ویدئوپروژکتور	مطالعه محتوای درسی، آمادگی بحث در کلاس در قالب های مختلف نظیر، گدوه های کوچک، ...	آموزش حضور	تولید گفتار	۹
نعمت الله روح بخش	وایت برد، کامپیوتر، ویدئوپروژکتور	مطالعه محتوای درسی، آمادگی بحث در کلاس در قالب های مختلف نظیر، گدوه های کوچک، ...	آموزش حضور	درک اجزای کلمه: کلمه و جمله	۱۰
نعمت الله روح بخش	وایت برد، کامپیوتر، ویدئوپروژکتور	مطالعه محتوای درسی، آمادگی بحث در کلاس در قالب های مختلف نظیر، گدوه های کوچک، ...	آموزش حضور	درک مضمون در کلامهای پیچیده: متن و زیر متن	۱۱

		نظیر، گدوه های کوچک، ...			
نعمت الله روح بخش	وایت برد، کامپیوتر، ویدئوپروژکتور	مطالعه محتوای درسی، آمادگی بحث در کلاس در قالب های مختلف نظیر، گدوه های کوچک، ...	آموزش حضور	زبان و تفکر کلامی منطقی: فرایند استنتاج	۱۲
نعمت الله روح بخش	سامانه نوید	مطالعه محتوای درسی ، انجام تکلیف در سامانه نوید	آموزش مجازی	سازمان بندی تولید گفتار در قشر و اختلال آن	۱۳
نعمت الله روح بخش	سامانه نوید	مطالعه محتوای درسی ، انجام تکلیف در سامانه نوید	آموزش مجازی	سازمان بندی اختلال درک گفتار در قشر مخ	۱۴
نعمت الله روح بخش	سامانه نوید	مطالعه محتوای درسی ، انجام تکلیف در سامانه نوید	آموزش مجازی	زبان و تفکر: نظریه پیازه درباره زبان و اندیشه کودک، نظریه اشتراک درباره رشد و تکامل زبان، ریشه های تکوینی اندیشه و گفتار، مطالعه تجربی (آزمایشی) شکل گیری مفهوم، رشد و تکامل مفاهیم علمی در دوران کودکی، اندیشه و کلمه	۱۵
نعمت الله روح بخش	سامانه نوید	مطالعه محتوای درسی ، انجام تکلیف در سامانه نوید	آموزش مجازی	پردازش اطلاعات موسیقی در مغز و کاربرد موسیقی در توانبخشی (شنوایی)	۱۶

نعمت الله روح بخش	سامانه نوید	مطالعه محتوای درسی ، انجام تکلیف در سامانه نوید	آموزش مجازی	جنبه های عصبی موسیقی، حافظه و توجه در موسیقی، استعداد موسیقی و تسلط مغزی	۱۷
----------------------	-------------	--	----------------	--	----

روش ارزیابی دانشجو:

۱. ارزشیابی تکوینی و تراکمی : به صورت آزمون های تشریحی، چهار گزینه ای، صحیح و غلط، پاسخ کوتاه

۲. ارزشیابی تکالیف سامانه نوید

بخشی از نمره (تا یک سوم نمره) درس به انجام به موقع تکالیف درسی و مابقی به آزمون پایان ترم اختصاص دارد

منابع اصلی درس:

۱- زبان و شناخت نویسنده: الکساندر رویانوویچ لوریا مترجم: حبیب اله قاسم زاده انتشارات فرهنگیان، ۱۳۷۶

۲ -اندیشه و زبان نویسنده: لی یف سمیونوویچ ویگوتسی مترجم: حبیب اله قاسم زاده انتشارات فرهنگیان، ۱۳۸۰

۳-Music and the Brain M. Critchley & RA Henson Southampton: The Camelot Press Ltd 1977